

ETSAB – Curs 2019-20. Segon Quadrimestre

TALLER TEMÀTIC: PROJECTE URBÀ I PAISATGE

Professors del taller

Jordi Bellmunt (Coord.), Màrius Quintana (Coord.) i José Manuel Toral

Idioma: Català/Castellà. Francès, anglès i italià en les correccions si fos necessari.

Introducció al taller

La llegibilitat i comprensió de la ciutat està directament relacionada amb el seu projecte urbà i amb el paisatge que genera. La ciutat crea vida, crea conflicte, crea intercanvi i genera paisatges.

Aquest taller que neix de la confluència entre la Arquitectura, la Ordenació Urbanística, l'Espai públic i el Paisatgisme ens permet la introducció de nocions sobre l'entorn, les lleis naturals, la sensibilitat ambiental i la projectació específica del paisatge urbà.

La tria d'un lloc complex, amb grans expectatives metropolitanes i amb especial sensibilitat territorial es clau per desenvolupar un taller temàtic ric de matisos que ens permeten consolidar els estudis d'Urbanística i de Projectació arquitectònica de la carrera implementant-hi tots els coneixements i variables paisatgístiques necessàries per oferir una visió completa del cas estudiat.

El potencial urbà de transformació està oferint noves oportunitats a les ciutats per millorar la seva adaptació al medi, al canvi climàtic, a la relació humana i al embelliment dels seus espais, des de la biodiversitat, l'estalvi energètic, la recuperació dels hàbitats i la racionalització dels usos.

Aquest Taller Temàtic busca omplir un buit en l'ensenyança global de les noves tendències de l'arquitectura Contemporània i del Paisatgisme des del treball sofisticat, dinàmic i rigorós.

El treball del taller, en grup o individual, des del recolzament teòric del Seminari paral·lel, analitza, interpreta, reconeix i projecta el lloc, des de la transversalitat de coneixements, arribant a la definició en totes les escales necessàries per a la comprensió d'arguments i resultats. El paisatge es el futur de la ciutat.

Cas d'estudi

Aquest curs ens centrarem en la continuació i revisió del tema tractat en el Taller temàtic "Projecte urbà i espai públic". Sobre els nuclis urbans als municipis del Maresme que es replantegen la seva nova centralitat en referència a les infraestructures i el paisatge que les envolta. Es farà la mobilitat dels municipis i el paper del front marítim en el nou escenari metropolità.

La ciutat continua paisatgística

Metodologia docent

Treball en grup o individual amb correccions públiques constants.

Activitats formatives

Classes puntuals de recolzament del projecte. El taller té un Seminari associat.

Sistema d'avaluació

A partir de l'encaix argumental, el desenvolupament projectual específic, les plantacions, el mobiliari urbà i enllumenat, el control de l'aigua o les atmosferes creades. Exercici global desglossat. Representació gràfica.

Bibliografia

- Geoffrey & Susan Jellicoe. *El paisaje del hombre*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona. 1995
- Jan Gehl. *Ciudades para la gente*. Ediciones Infinito. Buenos aires 2014
- Ian L. McHarg. *Projectar con la Naturaleza*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona 2000
- Astrid Zimmerman. *Planning Landscape*. Birkhauser. Basel 2015
- Astrid Zimmerman. *Constructing Landscape*. Birkhauser. Basel 2009
- Annalisa Metta. *Paesaggi d'Autore*. Alinea Editrice. Firenze. 2008
- Christian Norberg-Schulz. *Genius Loci*. Ed. Electa. Milano 1992
- Georges Perec. *Especies de espacios*. Ed. Montesinos. Barcelona 2001
- AAVV. *Refer paisatges*. I Biennial europea de Paisatge. FCA. Barcelona 2000
- AAVV. *Jardines insurgentes*. II Biennial europea de Paisatge, FCA Barcelona 2001
- AAVV. *Solo con naturaleza*. III Biennial europea de Paisatge. FCA. Barcelona 2004
- AAVV. *Paisatge. Producte/Producció*. IV Biennial europea de Paisatge. COAC. Barcelona 2006
- AAVV. *Tormenta e ímpetu*. V Biennial europea de Paisatge. FCA Barcelona 2008
- AAVV. *Paisajes líquidos*. VI Biennial Europea de Paisatge. Paysage. Milano 2010
- AAVV. *Biennial vs. Biennial*. VII Biennial Europea de Paisatge. Paysage Milano 2012
- AAVV. *Un paisaje para tí*. VIII Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2014
- AAVV. *Tomorrow landscapes*. IX Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2016
- AAVV. *Performative nature*. X Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2018

SEMINARI “PROJECTE URBÀ I PAISATGE”

Lligat al Taller Temàtic del mateix nom

Professor: Jordi Bellmunt i Chiva

-14 classes de 2h. Setmana

-Treball d'avaluació: Projecte lligat al coneixement de diversos projectistes de paisatge

El paisatge Metropolità

L'espai públic es el més important de la ciutat. El paisatge de la ciutat es el component que defineix llocs, ambients, qualitats perceptives i que esdevé primordial en el futur de la metròpoli. Es resultat de l'estructura urbana, de la seva ecologia, de les seves relacions i usos, de la seva imatge i de la seva consciència comú.

Objectius

La assignatura pretén ajudar a desenvolupar el treball projectual del Taller Temàtic.

En ella es desenvolupen diferents factors teòrics que complementen els casos pràctics d'estudi. S'introdueix a diferents disciplines no tractades durant la carrera com l'Ecologia, la Vegetació urbana, l'Art en referència al paisatge, els micropaisatges o la forma de l'aigua

L'objectiu principal del curs es que els estudiants entenguin des d'un punt de vista polièdric, lligat als elements descrits anteriorment, el fenomen paisatgístic i que això complementi la presa de decisions respecte a l'espai urbà projectat. Els nous ensenyaments inclús poden modificar el punt d'arrancada d'una nova forma de projecte.

Casos d'estudi

L'entorn Metropolità de la conurbació barcelonesa.

Exercici

L'exercici, serà individual. Es una revisió del projecte en desenvolupament en el Taller Temàtic des del punt de vista de diferents projectistes del paisatge. L'exercici repassarà la cultura paisatgística contemporània i esdevindrà un acte de “soltura” projectual.

Programa del curs

Dirigit pel professor es realitzaran unes classes teòriques, s'invitaran professionals en les qüestions més específiques i també participaran els estudiants fent públics els seus treballs individuals

Avaluació

S'avaluarà a partir del treball de recerca individual (60%), la seva presentació (20%), la assistència(10%)i el interès demostrat (10%).

Contingut de les classes

- 1.- Nous camins del paisatgisme contemporani
- 2.- Paisatges i micropaisatges
- 3.-La forma de l'aigua
- 4.-Vora la mar: Passejos marítims
- 5.- Sistemes ecològics
- 6.- Art i paisatge
- 7.- Aparcaments i altres inconvenients
- 8.- Vegetació urbana
- 9.- Geometria i representació
- 10.- Exercici pràctic. Desenvolupament

Bibliografia

- Geoffrey & Susan Jellicoe. *El paisaje del hombre*. Ed. Gustavo Gili. Barcelona. 1995
- Christian Norberg-Schulz. *Genius Loci*. Ed. Electa. Milano 1992
- Georges Perec. *Especies de espacios*.Ed. Montesinos. Barcelona 2001
- AAVV. *Refer paisatges*. I Biennial europea de Paisatge. FCA. Barcelona 2000
- AAVV. *Jardines insurgentes*. II Biennial europea de Paisatge, FCA Barcelona 2001
- AAVV. *Solo con naturaleza*. III Biennial europea de Paisatge. FCA. Barcelona 2004
- AAVV. *Paisatge. Producte/Producció*. IV Biennial europea de Paisatge. COAC. Barcelona 2006
- AAVV. *Tormenta e ímpetu*. V Biennial europea de Paisatge. FCA Barcelona 2008
- AAVV. *Paisajes líquidos*. VI Biennial Europea de Paisatge. Paysage. Milano 2010
- AAVV. *Biennial vs. Biennial*. VII Biennial Europea de Paisatge. Paysage Milano 2012
- AAVV. *Un paisaje para tí*. VIII Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2014
- AAVV. *Tomorrow landscapes*. IX Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2016
- AAVV. *Performative nature*. X Biennial Internacional de Paisatge. Paysage. Milano 2018

